

VERRUIMING VERMOGENSNORMEN KWIJTSCHELDING

Moties en amendementen Tweede Kamer

Al eerder hebben wij u geïnformeerd over de wens van de Tweede Kamer om de vermogensnormen die bij de kwijtschelding van lokale belastingen van toepassing zijn, te verruimen. In de voorbije kabinetsperiode heeft de Kamer hierover drie moties aangenomen, te weten:

- een motie van de leden Peters en Bruins waarin de regering wordt opgeroepen om regelgeving aan te passen zodat gemeenten en waterschappen met ingang van 1 mei 2021 bij het verlenen van kwijtschelding maximaal dezelfde vermogensnormen kunnen hanteren als de vermogensnormen uit de Participatiewet (TK 2020-2021, 24 515, nr. 590);
- een motie van het inmiddels voormalig lid Krol waarin de regering wordt gevraagd te onderzoeken hoe gemeenten kwijtschelding van gemeentelijke belastingen toepassen bij de groep AOW'ers zonder of met een beperkt aanvullend pensioen, en of een standaard wettelijke regeling voor kwijtschelding voor deze groep wenselijk is (TK 2019-2020, 35 300 VII, nr. 34); en
- een motie van het inmiddels voormalig lid Krol waarin de regering wordt gevraagd met een voorstel te komen hoe regelgeving spoedig kan worden aangepast om te voorkomen dat AOW'ers die qua inkomen recht zouden hebben op kwijtschelding, dit recht niet verspelen door het hebben van een (kleine) financiële buffer (TK 2019-2020, 24 515, nr. 524).

In het vervolg van deze mededeling informeren wij u over de reactie van het kabinet en de positie van de waterschappen.

Reactie kabinet

Demissionair minister Ollongren heeft op 21 juni jl. mede namens haar collega's van IenW, SZW en de staatssecretaris van Financiën, Fiscaliteit en Belastingdienst op de moties gereageerd. In haar reactie geeft de minister aan een besluit over de motie Peters-Bruins aan een volgend kabinet over te laten en legt zij in reactie op de eerste motie Krol uit hoe gemeenten (en waterschappen) de kwijtschelding ten aanzien van AOW'ers op dit moment toepassen. Wat betreft de tweede motie Krol geeft de minister aan het mogelijk te zullen maken dat gemeenten en waterschappen de vermogensnorm voor AOW'ers met ingang van 1-1-2022 met maximaal € 2.000 kunnen ophogen¹. In verband met het gelijkheidsbeginsel zal deze verruiming ook gelden voor personen die langdurig arbeidsongeschikt zijn. Om de verruiming mogelijk te maken moeten de Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelastingen worden aangepast. De minister heeft in haar reactie aangegeven dit te zullen doen. De volledige reactie van de minister is als bijlage CBCF 21-76b bijgevoegd.

Houding waterschappen ten opzichte van verruiming van de kwijtschelding

De vaste beleidslijn van de waterschappen is dat terughoudend moet worden omgegaan met verruiming van de kwijtschelding vanwege de impact daarvan op de tarieven. In reactie op de tweede motie Krol (verruiming vermogensnormen voor AOW'ers) hebben de waterschappen echter aangegeven wel met deze motie te kunnen leven: het gaat om een kan-bepaling en het aantal personen op wie de verruiming van toepassing zou kunnen zijn, zal naar verwachting relatief beperkt zijn². De motie Peters - Bruins ligt wat dat betreft moeilijker, omdat het in deze motie om een algemene verruiming van de vermogensnormen met enkele duizenden euro's gaat. Het is aannemelijk dat in het laatste geval veel meer mensen voor kwijtschelding in aanmerking zouden komen, waardoor de impact op de

¹ Het bedrag van € 2000,- is gekozen op basis van een advies van onderzoekers aan de Vaste Kamercommissie voor SZW.

² Uitgaande van een verruiming van de vermogensnormen met € 2000,- gaat het naar verwachting om en nabij om 20.000 AOW'ers en een aanzienlijk minder aantal langdurig arbeidsongeschikten landelijk, op basis van inschattingen van respectievelijk BZK en SZW.

belastingtarieven naar verwachting ook groot zal zijn. Bovendien vergroot een dergelijke algemene verruiming van de vermogensnormen de armoedevalproblematiek (dit argument speelt niet bij AOW'ers en langdurig arbeidsongeschikten).

Praktische aandachtspunten

Wat betreft de uitvoering van de motie Krol zien de waterschappen en de gemeenschappelijke belastingkantoren nog wel een aantal aandachtspunten. Eén daarvan is dat de organisaties niet beschikken over informatie over personen die door het UWV duurzaam arbeidsongeschikt zijn verklaard. Het Inlichtingenbureau (dat voor lokale belastingorganisaties de geautomatiseerde kwijtscheldingstoets uitvoert) heeft deze informatie wel, maar is op dit moment niet bevoegd om deze informatie voor de kwijtschelding van lokale belastingen in te zetten. Er moet voor dit knelpunt dus tijdig een oplossing komen. Wij zullen voor dit knelpunt en een aantal andere zaken de aandacht vragen. Wij zullen hiervoor het schriftelijk overleg van de Kamer van 8 september a.s. benutten.

Aanpassen Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen

De Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen (hierna de nadere regels) geven uitvoering aan artikel 144, vierde lid, van de Waterschapswet en aan artikel 255, vierde lid, van de Gemeentewet. Het is een ministeriële regeling op grond waarvan algemeen besturen of gemeenteraden ter zake van de kwijtschelding regels kunnen stellen die ertoe leiden dat er in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend. Zonder aanpassing van de nadere regels kunnen lokale overheden dus geen ruimere vermogensnormen voor AOW'ers en langdurig arbeidsongeschikten hanteren. Het ministerie van BZK kon ons ten tijde van het schrijven van deze notitie nog niet informeren over de planning van de aanpassing van de nadere regels. Wel heeft het ministerie ons laten weten dat er naartoe wordt gewerkt dat de aanpassing per 1 januari 2022 gereed is. Wij hebben erop geattendeerd dat het inmiddels voor de lokale belastingorganisaties die de verruiming per deze datum zouden willen toepassen, praktisch al bijkans niet meer haalbaar is om de besluitvorming hierover tijdig in orde te hebben (daarvoor moet immers de precieze aanpassing van de ministeriele regeling bekend zijn). Ook met het oog op benodigde softwareaanpassingen begint de tijd inmiddels behoorlijk te dringen. Wij hebben er dan ook aandacht voor gevraagd dat lokale overheden die ruimere vermogensnormen voor AOW'ers en langdurig arbeidsongeschikten zouden willen toepassen, dit in de praktijk naar verwachting niet eerder dan met ingang van 1-1-2023 zouden kunnen doen. Elke organisatie zal voor zichzelf de keuze moeten maken of van de ruimere normen gebruik wordt gemaakt of niet.